

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/717/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206844
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6714206844.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Renáty Deákovej ako členov senátu, v právnej veci žalobkyne Z. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXXX, XXX XX M., zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o zaplatenie 443,47 Eur istiny s príslušenstvom o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 7C/80/2014-40 z 11. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyňi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o žalobe na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo žalovanému na úkor žalobkyne vzniknúť tým, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 24. 01. 2007 zaplatila žalobkyňa žalovanému viac, než bola podľa zákona povinná. Rozhodol tak iba z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalovaným. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že žalobkyňa zaplatila žalovanému poslednú splátku úveru 26. 09. 2007. Od tohto dátumu počítal súd prvej inštancie plynutie premlčacej doby na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 107 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že premlčacia doba uplynula 26. 09. 2010. Žalobu podala žalobkyňa na súde až 14. mája 2014 po uplynutí premlčacej doby. V dôsledku dôvodne vznesenej námietky premlčania nemohol súd žalobkyňi uplatnený nárok podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka priznať. Rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej zo strán odôvodnil tým, že úspešný žalovaný si právo na náhradu trov konania neuplatnil.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala dňa 01. 07. 2015 odvolanie žalobkyňa. Súdu prvej inštancie vytýkala, že jeho rozhodnutie má logické/právne vady, keď v dôvodoch rozhodnutia na jednej strane hovorí o uplynutí subjektívnej premlčacej doby, ktorá je podľa zákona dvojročná, ale koniec premlčacej doby stanovený na 26. 09. 2010 zodpovedá trojročnej objektívnej premlčacej dobe, uplynutie ktorej ale žalovaný nenamietal. Súd prvej inštancie nevysvetlil, prečo plynutie subjektívnej premlčacej doby počíta od dátumu poslednej splátky a nie odo dňa, keď sa žalobkyňa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela. Plynutie objektívnej premlčacej doby je viazané na reálny vznik práva, ale plynutie subjektívnej premlčacej doby na vnútorné vnímanie skutočností oprávnenou osobou. Ak sa žalovaný dovoľáva premlčania nároku žalobcu v subjektívnej premlčacej dobe, musí preukázať, prečo sa podľa neho žalobca dozvedel o vzniku nároku už skôr, než tvrdí sám žalobca. K predloženiu takéhoto dôkazu v konaní nedošlo. Aj samotný súd v odôvodnení rozhodnutia použil výraz „sa mohla dozvedieť“, z ktorého jasne vyplýva, že ani súd prvej inštancie nemá zistený konkrétny preukázateľný čas začiatku

plynutia subjektívnej premlčacej doby. Na začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa pritom vyžaduje skutočná = preukázaná a nielen predpokladaná vedomosť. Žalobkyňa opäť opakuje, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaným na jej úkor dozvedela až počas prvej porady so svojim právnym zástupcom a žalobu podala včas. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

4. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“), ktorý ku dňu 01. 07. 2016 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „O. s. p.“). Podľa § 470 ods. 1, 2 C. s. p., pokiaľ nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Občiansky súdny poriadok účinný v čase podania odvolania žalobkyňou v § 212 ods. 1 ustanovoval, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Rovnaká právna úprava bola prevzatá do ustanovení § 379 a § 380 C. s. p..

6. Na prejednanie odvolania nebolo potrebné podľa § 385 ods. 1 C. s. p. nariadiť odvolacie pojednávanie z dôvodu, že nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania iba v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobkyne odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne vo výroku a čiastočne aj v dôvodoch, z tohto dôvodu rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

7. Správne sú zistenia súdu prvej inštancie, že žalobu na Okresný súd Zvolen podala žalobkyňa 14. mája 2014 a predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným na úkor žalobkyne tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu 24. januára 2007 neobsahovala obligatórne náležitosti úverovej zmluvy podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov a preto žalovanému vznikol voči žalobkyňi nárok len na vrátenie požičanej sumy 464,71 Eur a nie celej sumy v rozsahu uvedeného v zmluve o úvere navýšenej o poplatok vo výške 443,47 Eur. Žalobkyňa tvrdila, že na jej úkor získal žalovaný plnenie bez právneho dôvodu práve v rozsahu uvedeného poplatku 443,47 Eur. Súd prvej inštancie sa stotožnil s názorom žalobkyne, že so žalovaným uzavrela spotrebiteľskú zmluvu, že zmluva o úvere nemala náležitosti vyžadované zákonom a preto sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov. Dôvodom zamietnutia žaloby žalobkyne bol názor súdu prvej inštancie o dôvodne vznesenej námietke premlčania žalovaným. Je možné súhlasiť s názorom odvolateľky, že súd prvej inštancie nie celkom zreteľne v druhom odseku na piatej strane odôvodnenia rozsudku uvádza, že „došlo tak k podaniu žaloby po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula dňa 26. 09. 2010“, ale v spojení s predchádzajúcim odsekom a celým odôvodnením rozhodnutia je možné pochopiť, že súd prvej inštancie posudzoval plynutie trojročnej objektívnej aj dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, keď v poslednom odseku na štvrtej strane odôvodnenia vysvetľuje, čo znamená premlčanie, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby odmietnuť plnenie veriteľovi, že pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia plynie subjektívna premlčacia doba dvoch rokov a objektívna premlčacia doba troch rokov, začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia sa viaže na vedomosť oprávnenej osoby o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto zaň zodpovedá, že obe tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne a základným účinkom premlčania je, že ak sa dlžník premlčania dovoľá, súd nemôže premlčané právo veriteľovi v súdnom konaní priznať. Súd výslovne uviedol, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí uplynutím subjektívnej premlčacej doby, najneskôr ale uplynutím objektívnej premlčacej doby, že subjektívna premlčacia doba nemôže prekročiť objektívnu premlčaciu dobu. Právny záver súdu prvej inštancie, pre ktorý žalobu zamietol, je jednoznačne formulovaný v druhom odseku na piatej strane odôvodnenia rozhodnutia v tom, že premlčacia doba uplynula. Z ďalšieho textu nie je možné zistiť, či sa súd prvej inštancie pomýlil pri počítaní behu a trvania subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že táto uplynula 26. 09. 2010 alebo konštatuje uplynutie objektívnej premlčacej doby a v ďalšom texte len vysvetľuje žalobkyňi, prečo nie je možné začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazať na jej návštevu u svojho právneho zástupcu. Tieto

zistenia odvolacieho súdu nie sú dôvodom na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že podľa § 387 ods. 1 C. s. p. odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v prípade, ak je vecne správne iba vo výroku a jeho povinnosťou podľa § 387 ods. 3 C. s. p. je v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať sa aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevyporiada v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a taktiež sa vyporiadať aj s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Zmluva o úvere z 24. 01. 2007 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným spadá pod ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý v znení účinnom do 31. 12. 2007 v § 4 ods. 2 písm. g) ustanovoval, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať aj údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a pokiaľ tento údaj nie je uvedený, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov v zmluve o úvere absentuje. Z prehľadu splátok pripojeného v spise je zistiteľné, že žalobkyňa poukázala žalovanému v 9 splátkach celkom 908,16 Eur, teda o 443,47 Eur viac, než si požičala. Táto suma, ako správne konštatoval súd prvej inštancie, predstavuje na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie ako plnenie prijaté bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone stanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

10. Občiansky zákonník v § 100 nerozlišuje námietku premlčania na námietku uplynutia subjektívnej premlčacej doby alebo objektívnej premlčacej doby. Ak dlžník vznesie námietku premlčania, je povinnosťou súdu pokiaľ je pri určitých právach zákonom stanovená objektívna aj subjektívna premlčacia doba, preskúmať dôvodnosť tejto námietky vo vzťahu k obidvom premlčacím dobám. I keď teda žalovaný vo vyjadrení k žalobe doručenom Okresnému súdu Zvolen 12. 08. 2014 viac pozornosti venuje odôvodneniu námietky premlčania vo vzťahu k subjektívnej premlčacej dobe ustanovenej v § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, jednoznačne vzniesol námietku premlčania podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vypořadať sa s touto námietkou vo vzťahu k subjektívnej aj objektívnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Ak v ustanovení § 107 ods. 2 je ustanovené, že najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenia za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo, pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia je dôležitý len dátum vzniku bezdôvodného obohatenia a tento dátum správne ustálil súd prvej inštancie na dátum poslednej splátky úveru žalobkyňou, na deň 26. 09. 2007, keďže už v tento deň bola zrejmá výška sumy, ktorú nad zákonnú povinnosť žalobkyňa žalovanému zaplatila. Odo dňa nasledujúceho 27. 09. 2007 začala plynúť trojročná objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá uplynula 26. 09. 2010, pretože koniec lehoty určenej podľa rokov v zmysle § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehotá začína. Žalobu podala žalobkyňa na Okresný súd Zvolen skoro štyri roky po uplynutí objektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto jej súd podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemohol premlčané právo priznať. Ak uplynula objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia je bezvýznamné, kedy začala plynúť a uplynula subjektívna premlčacia doba z dôvodu, že pre aplikáciu ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka postačuje uplynutie jednej zo zákonom ustanovenej premlčacej doby. Len ako poznámku odvolací súd udáva, že žalobkyňa neustále zdôrazňuje, že sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela po prvej porade so svojim právnym zástupcom, ale ani v žalobe ani v odpovedi na vyjadrenie žalovaného, dokonca ani v odvolaní neuvádza konkrétny dátum, od ktorého by sa podľa jej názoru mala počítať subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia.

11. Nepriznaniu náhrady trov prvoinštančného konania úspešnému žalovanému, ak návrh na priznanie náhrady trov konania žalovaný nepodal, považuje odvolací súd za rozhodnutie súladné so zákonom (§ 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. účinného v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie). Nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 C. s. p. vznikol žalovanému. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V súlade s týmto zákonným ustanovením odvolací súd rozhodol o nároku žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia spôsobom uvedeným v § 262 ods. 2 C. s. p..

12. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).